

roku splatná. Medzi stranami je nesporné, že 26. februára 1919 veriteľ, cedent Šimon D., mal svoje stále bydlisko v Rakúsku, kde až doteraz býva, a žalovaný na Slovensku. Ide tedy o peňažný záväzok v starých rakúsko-uhorských korunách medzi osobami, z ktorých dňa 26. februára 1919 jedna mala svoje riadne bydlisko v Rakúsku a druhá v Československu. Také záväzky však podľa zák. z 21. augusta 1925 č. 220 Sb. z. a n. a úmluvy medzi Československou republikou a republikou Rakúskou z 18. júna 1924 č. 60/1926 Sb. z. a n. podliehajú úprave oddielu V. úmluvy (čl. 1) a nemôžu byť žalobou pred riadnymi súdmi uplatňované (čl. 46).

Na j v y š š í s ú d usnesenie odvolacieho súdu rozviazal a tomuto súdu uložil, aby ďalej pojednával a znovu rozhodol.

D ô v o d y :

Stanovisko napadnutého usnesenia — ktorým rozsudok súdu I. stolicy dotyčne dosiaľ spornej pohľadávky 5.000 Kč bol zrušený a žaloba v tejto časti podľa čl. 46 úmluvy č. 60/1926 Sb. z. a n. bola odmietnutá — bolo by správne, keby nešlo o prípad, spadajúci pod ustanovenia tretieho dodatočného zápisu k spomenutej úmluve (č. 117 a 118/1929 Sb. z. a n.). Ak spadá sporný záväzok pod tieto ustanovenia, sú k rozhodnutiu o ňom podľa ich čl. V povolané riadne súdy a neplatí tedy o ňom čl. 46 úmluvy č. 60/1926 Sb. z. a n. (srovn. Sb. n. s. č. 9204).

Treba preto predovšetkým zistiť presný skutkový stav o prihlásení alebo neprihlásení dosiaľ spornej pohľadávky resp. záväzku 5.000 Kč k súpisu v smysle vládneho nariadenia č. 265/1922 Sb. z. a n. resp. čl. 25 a 26 úmluvy č. 60/1926 Sb. z. a n. (čl. I a III zápisu č. 117/1929 Sb. z. a n.).

Bolo preto treba rozhodnúť, ako sa stalo.

Čís. 15786.

I. Je závadným vystavením vkladnej knižky (odst. 2, § 1 zák. č. 239/1924 v znení čl. XIII. zák. č. 54/1932 Sb. z. a n.), keď pri eskontovaní zmenky peňažný ústav nevyplatil zmenkovú valutu, ale vystavil na ňu vkladnú knižku vinkulovanú tak, že knižkou možno voľne nakladať až po vyplatení zmenky.

II. Keď peňažný ústav, na ktorý bola zmenka indosovaná, nevyplatil indosantovi zmenkovú valutu, ale vystavil mu na ňu vkladnú knižku vinkulovanú tak, že indosant môže ňou voľne nakladať až po vyplatení zmenky, treba mať za to, že zmenka bola odovzdaná len k inkasu a dlžník môže činiť peňažnému ústavu (indosatárovi) všetky námietky, ktoré mu prislúchajú proti indosantovi zmenky.*)

(Rozh. z 28. januára 1937, Rv IV 669/36.)

*) Srov. Úr. sb. č. 1429, 1643, 2089.

Proti zmenkovému platebnému príkazu, vydanému na základe dvoch zmeniek po 4.000 Kč bránili sa žalovaní medzi iným dohodou, ktorú uzavreli s pôvodným zmenkovým veriteľom Izidorom L. dotyčne uplatnenia týchto zmeniek a ktorú sú oprávnení namietat' aj proti žalujúcej strane, ako obmysel'nej nabyvateľke zmeniek od indosatára Hermana L., na ktorého Izidor L. zmenky previedol.

O b a n i ž š i e s ú d y neuznaly túto námietku za odôvodnenú a zmenkový platebný príkaz ponechaly v platnosti.

N a j v y š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a uložil to-
muto súdu nové pokračovanie a rozhodnutie a uviedol medzi iným v d ô-
v o d o c h svojho rozhodnutia:

Opodstatnená je dovolacia sťažnosť, že odvolací súd zo zisteného skutkového stavu, že Herman L., ktorý zmenky na žalujúcu stranu indosamentom previedol, na jej žiadosť sumu prevzatú složil na vkladnú knižku žalujúceho ústavu s vinkuláciou, že až po vyplatení sporných zmeniek môže voľne nakladať touto knižkou a že zmenky boli už vtedy označené ako »krycie zmenky«, vyvodil zrejme nesprávny záver, že zmenky boli žalujúcou stranou riadne eskontované.

Podľa soznania žalujúcej strany stalo sa tak dňa 17. augusta 1935, tedy po účinnosti zákona z 21. apríla 1932 č. 54 (vl. vyhl. z 25 apríla 1932 č. 55 Sb. z. a n.). Podľa čl. XIII. cit. zák. a § 1 časť I. odseku II. cit. vyhl., ktoré platia tiež o úverných družstvách, akým je žalujúca strana (§ 14 vl. nar. č. 169/1933 Sb. z. a n.), je zakázané vydávať vkladné knižky bez skutočného vkladu.

Podľa dôvodovej zprávy k zákonu č. 54/1932 Sb. z. a n. je závadným vystavením vkladnej knižky aj také, ktoré sa stalo pri odovzdaní zmenky peňažnému ústavu, keď zmenková valuta nebola vyplatená, ale bola uložená na vkladnú knižku cieľom zabezpečenia tohoto úverného úkonu. To sa stalo aj v súdenom prípade. Preto žalujúca strana nemôže sa odvolávať — hľadiac na námietky žalovaných — že je bezolstnou nabyvateľkou zmeniek, lebo zo skutkového a právneho stavu veci treba dospieť k záveru, že žalujúca strana materiálne vystupuje tu ako inkasantka svojho zmenkového predchodcu a že rečené úkony majú len zastreť uvedený právny pomer, aby totiž žalovaní boli zbavení možnosti uplatniť námietky z pomeru k predošlému majiteľovi zmenky.

Čís. 15787.

Pre ponechanie penzie pomocnému železničnému zamestnancovi podľa § 129 vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. nestačí, že si ešte nenašiel iné primerané zárobkové zamestnanie. Zmenšenou schopnosťou práce v smysle tohoto predpisu nie je sníženie zárobkovej schopnosti o 10% v dôsledku rentovej neurózy.